

§ 29

Äldreboendeplanering i region 2018, 2019 och 2020 med utblick mot 2030/40

Beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att godkänna äldreboendeplan för region Västerort avseende den del som berör Spånga-Tensta stadsdelsnämnd.

Ärendet

Stadsdelsnämnderna ska i samband med framtagande av underlag till budget 2018 ta fram ett gemensamt förslag per region till plan för vård- och omsorgsboenden, servicehus och trygghetsboenden med aktivitetscentra.

Boendeplanen ska vara en regional plan för boende för äldre, ett dokument där regionens gemensamma behov av ombyggnation, avveckling, nyproduktion och inriktningar analyseras. Boendeplanen bygger på Swecos framskrivning av äldreomsorgsbehovet i Stockholm stad under perioden 2017-2040.

Årets boendeplan för region Västerort har samordnats av Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning. Äldreboendeplanen för regionen bifogas.

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 3 mars 2017.

Dnr 1.1-095/2016

Förslag till beslut

Sus Andersson m.fl. (MP), Anna Jonazon m.fl. (S) och Rashid Mohammed (V) föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom förvaltningens förslag.

Ole-Jörgen Persson m.fl. (M) ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Bengt Porseby (L) lade fram ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Beslutsgång

Ordföranden Sus Andersson (MP) ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden hade beslutat att anta MP+ S+V:s förslag.

Reservation

Reservation anmäldes av Bengt Porseby (L) till förmån för eget förslag:

"Förslag till beslut

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att uppdra åt förvaltningen att återkomma med förslag till beslut i enlighet med vad som nedan anförs.
3. Att anföra följande:

I Stockholm ska ingen behöva vara rädd för att bli gammal. Man ska heller inte förlora sitt självbestämmande bara för att man behöver andras hjälp. Den som vill bo kvar i sitt ordinarie boende ska få göra det, med stöd av hemtjänst. För den som vill flytta ska det finnas trygga och anpassade alternativ, och man ska kunna flytta i tid. Det är en fråga om värdighet, men framför allt en fråga om frihet.

Det är bra att förvaltningarna nu inser behovet av att öka tempot i byggandet av äldreboenden för att möta en åldrande befolkning. Det är viktigt att de planerade nybyggnationerna inte förblir papperskonstruktioner utan omvandlas till konkreta planer, samt att såväl nuvarande som kommande markanvisningar bevakas för att inte förlora sin aktualitet. Det är också viktigt att avveckling och nybyggnation är samordnade i tid så att det inte uppstår luckor där ett boende läggs ner innan det nya har hunnit öppna. Vi har också på olika håll i staden kunnat se hur boenden lagts ner utan att detta varit medtaget i äldreboendeplanen.

De prognoser som ligger till grund för behovsframskrivningen bygger på den demografiska utvecklingen och på antagandet att såväl nationella som kommunala regler ligger fast. Angående den sista punkten finns några saker att anföra. För det första är biståndsbedömningen idag för snäv. För många äldre som borde få flytta nekas plats. De nya riktlinjerna som kommunfullmäktige har antagit har inte fått genomslag. De nya riktlinjer som planeras kan komma att förändra biståndsbedömningen, och detta är en faktor som måste vägas in. Liberalerna anser att alla över 85 år som så vill borde få plats på servicehus eller vård- och omsorgsboende, och skulle det kravet bli verklighet kan det leda till att fler servicehusplatser måste skapas.

För det andra bygger hela behovsprognosen på ett antagande om en fördelning 60/40 mellan kommunalt inrättade boenden (såväl i egen regi som entreprenad) och privat drivna boenden som förmedlas via LOV.

Skulle Vårdförhållandenutredningens delbetänkande om ett mycket snävt överskottstak i vårdförhållanden bli verklighet, kommer såväl vinstdrivande som icke-vinstdrivande aktörer att slås ut, enligt de varningssignaler som såväl den idéburna sektorn som företagargrupporganisationer har skickat.

Detta betyder att staden med kort varsel kan behöva ta över ett antal befintliga privat drivna äldreboenden (om lokalerna inte omvandlas till annan verksamhet, i vilket fall andra boenden måste inrättas) men framför allt skulle det betyda att staden kommer att behöva stå för hela expansionen av äldreomsorgen i framtiden. Redan den långsiktiga osäkerheten om spelreglerna för branschen riskerar att skrämja bort aktörer som hade velat investera i den svenska vårdförhållanden. Detta är en konkret risk som måste beaktas i planeringen.

Precis som förvaltningarna skriver var tanken i äldreboendebeslutets delrapport att såväl trygghetsboende med aktivitetscenter som servicehus skulle tas med i boendeplaneringen. Så har inte skett fullt ut. Förhoppningsvis kommer detta att vara implementerat kommande år.

Liberalerna värnar servicehusen. Vi ser helst att servicehus är ett alternativ oavsett var man bor i staden, vilket betyder att det vore önskvärt att Bromma återfick ett servicehus. Idag är det dessutom alldeles för stora skillnader i chanserna att få servicehus beroende på var man bor i staden.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning arbetar med att se över att omvandla en del av Skolörtens servicehus till trygghetsboende med aktivitetscenter. Ett liknande utredningsuppdrag avses börja vad gäller Kista servicehus. Det framgår inte hur detta uppdrag förhåller sig till det faktum att Kista servicehus tillika ”planeras bestå i komprimerad form”.

Det finns en tydlig tågordning kring trygghetsboendena med aktivitetscenter som innebär att befintliga trygghetsboenden först ska omvandlas genom att aktivitetscenter inrättas, därefter seniorboenden. Först därefter kan det bli aktuellt att omvandla servicehus. Liberalerna menar att det är avgörande att denna tågordning respekteras.

Inga beslut om omvandlingar av servicehus bör ske förrän det är klart vilken kvalitet den nya boendeformen egentligen håller och vad hälsoeffekterna blir för de boende.

Anledningen till att vi liberaler värnar om servicehusen är för att de har den typ av service- och trygghetsnivå som bidrar till ett bättre och friskare åldrande. Detta får vi inte förskingra i brådrasket.

Det finns också frågor om ekonomi, hyresnivåer och förmedlingsprinciper som fortfarande måste redas ut vad gäller de nya trygghetsboendena med aktivitetscenter.

Under förutsättning att servicehusen värnas välkomnar vi de skrivningar som finns om att i Hässelby-Vällingby påbörja planering för parboende och generationsboende, liksom att blanda trygghetsboende och studentboende. Sådana koncept får gärna anammas även av andra stadsdelar. Vi tror att det finns stora vinster att göra, i livskvalitet såväl som för verksamheterna, genom att bygga mer hemlika boenden med flexibel användning och mindre av institutionskänsla”.

Särskilt uttalande

Sus Andersson m.fl. (MP) och Anna Jonazon m.fl.(S) och Rashid Mohammed (V) lade fram ett särskilt uttalande enligt följande:

”Särskilt uttalande

Att alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet är ett centralt mål i Stockholms stad.

Det finns en trygghet i att veta att man kan bo i kvar i sin stadsdel även när man bli gammal. Att det finns en bred service i stadsdelen bidrar också till känslan av framtidstro för alla som bor här.

När den nya boendeformen trygghetsboende med aktivitetscenter införs i Stockholms stad vill vi lyfta att det finns ett behov av ett sådant boende i Spånga-Tensta.

Vi uppfattar att det finns en efterfrågan på en boendeform som inte är biståndsbedömd. En möjlighet skulle kunna vara att etablera en sådan verksamhet i den fastighet som tidigare var servicehus i Tensta. Fastigheten behöver i så fall anpassas och renoveras så att den uppnår en god boendestandard till rimliga hyror för de äldre.

Vi vill också lyfta fram att förvaltningarna i äldreregion Västerort tidigare valt ut Fristads servicehus som ett viktigt servicehus att ha kvar i äldreregionen. Även här finns ett renoveringsbehov, som vi hoppas kan hanteras genom god framförhållning.

Under de närmaste åren kommer ytterligare två vård- och omsorgsboenden att byggas i stadsdelen, och därmed ser de närmaste årens behov ut att täckas. Med tanke på den ökning av antalet äldre som vi ser framför oss i slutet av 2020-talet och därefter är det av stor vikt att ytterligare vård- och omsorgsboende redan nu börjar planeras för stadsdelen”.